

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

Філіп
(підпис)

Л.О. Філіпковська
(ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Методологія і організація наукових досліджень»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

(шифр і найменування галузі знань)

07 «Управління та адміністрування»

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

281 «Публічне управління та адміністрування»

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент»

«Логістика»

«Управління проектами»

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2019 рік

Робоча програма «Методологія і організація наукових досліджень»

(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю

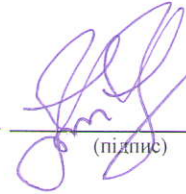
073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування»

освітньою програмою «Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»

«27» серпня 2019 р., – 8 с.

Розробник: Вартанян В.М., д.т.н., професор каф. 602

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту

(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 30 » _____ серпня _____ 2019 р.

Завідувач кафедри

д.е.н., проф.

(науковий ступінь і вчене звання)

А.В. Доронін

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 5	Галузь знань <u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u> , <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u> , <u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u> (код і найменування) Освітня програма <u>«Менеджмент»</u> , <u>«Логістика»</u> , <u>«Управління проектами»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Цикл загальної підготовки
Кількість модулів 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів 2		2019/2020
Індивідуальне завдання РР (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 48/150		1-й
		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 7		16 годин
		Практичні, семінарські*
		32 годин
		Лабораторні*
		___ годин
		Самостійна робота
		102 годин
		Вид контролю
		модульний контроль, іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48/ 102.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: дати знання в області методології і організації наукових досліджень, навчити методиці підготовки, проведення експериментальних досліджень, обробленню результатів експериментів і оформленню наукового звіту по результатах досліджень.

Завдання: розглянути:

- класифікацію наук;
- наукові суспільні організації;
- вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи;
- інноваційну діяльність;
- теоретичні та експериментальні дослідництва;
- методику НДР.

Результати навчання:

Знати:

- класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР;
- методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;
- принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

Вміти:

- уміло підготувати і провести експеримент; обробити результати досліджень і оформити їх у вигляді наукового звіту, статей в науково-економічний збірник, патентів;

Мати навички:

- підвищення ефективності науково-дослідного труда;

Міждисциплінарні зв'язки: сучасна економічна теорія, сучасні математико-статистичні методи економічних досліджень, соціально-економічна діагностика діяльності підприємства в умовах глобалізації.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль №1.

Змістовний модуль 1. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.

Тема 1. Ціль наукового дослідництва. Види наукових дослідництва.

Фундаментальні, прикладні дослідництва, пошукові, розробки. Вибір теми для наукового дослідництва. Наукові направлення. Наукові питання.

Тема 2. Етапи науково-дослідницької роботи. Методика НДР. Загальна і окрема (поодинокі) методика теоретичних і експериментальних робіт. Дослідження і етапи його використання. Ідея.

Тема 3. Оцінка економічної ефективності наукової теми.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Методика впровадження НДР на Україні

Тема 1. Узагальнення і обробка експериментальних даних. Багатофакторний експеримент. Основні і другорядні фактори.

Тема 2. Основи методології НДР. Конструктивне-синтетичний і критико-аналітичний види науково-літературної діяльності. Остаточне виправлення, бібліографія, посилання та інше. Календарні строки написання. Редагування, критика і обговорення. Рецензування.

Тема 3. Методика роботи над літературними джерелами. Підбір, вивчення літератури, практичного матеріалу.

Модульний контроль

Модуль №2.

Індивідуальне завдання РР «Прогнозування економічних показників виробничих процесів машинобудівного підприємства на прикладі підприємства ..... (назва підприємства)»

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.					
Тема 1. Ціль наукового дослідництва. Види наукових дослідництва.	21	2	4		15
Тема 2. Етапи науково-дослідницької роботи.	23	2	6		15
Тема 3. Оцінка економічної ефективності наукової теми.	24	2	6		16
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 1	70	8	16		46
Змістовний модуль 2. Методика впровадження НДР на Україні					
Тема 1. Узагальнення і обробка експериментальних даних.	21	2	4		15
Тема 2. Основи методології НДР.	23	2	6		15
Тема 3. Методика роботи над літературними джерелами.	24	2	6		16
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 2	70	8	16		46
Усього годин	140	16	32		92
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	10	-	-	-	10
Контрольний захід					
Усього годин	150	16	32		102

5. Темі семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до навчальної дисципліни. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.	10
2	Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи.	6
3	Зміст наукової роботи студентів магістрантів.	6
4	Наукові методи в дослідженні.	6
5	Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження.	6
6	Методика роботи над літературними джерелами..	4
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до навчальної дисципліни. Основи наукових досліджень. Класифікація наук.	10
2	Методи наукових досліджень. Вибір напрямку наукового дослідництва та етапи науково-дослідницької роботи.	20
3	Зміст наукової роботи студентів магістрантів.	10
4	Наукові методи в дослідженні.	20
5	Наукові проблеми та обґрунтування теми дослідження.	20
6	Методика роботи над літературними джерелами..	12
7	Індивідуальне завдання	10
	Усього годин	102

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи за тематикою, затвердженою на засіданні кафедри 602: «Прогнозування економічних показників виробничих процесів машинобудівного підприємства на прикладі підприємства ..... (назва підприємства)»

10. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

11. Методи контролю

Поточний, тестовий, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	2...4	4	8...16
Модульний контроль	15...25	1	15...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	2...4	4	8...16
Модульний контроль	15...25	1	15...25
Виконання і захист РР	14...18	1	14...18
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Знати:

- класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР;
- методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;
- принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу;

Вміти:

- уміло підготувати і провести експеримент; обробити результати досліджень і оформити їх у вигляді наукового звіту, статей в науково-економічний збірник, патентів;

Мати навички:

- підвищення ефективності науково-дослідного труда;

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР; методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;

Добре (75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати засоби підвищення ефективності науково-дослідного пра́

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Экономико-математическое моделирование [Текст] : учеб. пособие / В. М. Вартанян, Е. А. Воляк, В. Л. Петрик. – Х. : Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского «Харьк. авиац. ин-т», 2014. – Ч. 2. – 141 с.

2. Моделювання й аналіз економічних процесів з використанням інтегрованих пакетів Excel і Maple [Текст] : навч. посібник / Вартанян В.М., Воляк О.О., Артьомова А.В. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. Н. Є. Жуковського «Харьк. авиац. ін-т», 2013. – 207 с.

3. Економіко-математичне моделювання [Текст] : навч. посібник до самостійного вивчення дисципліни / Вартанян В.М., Воляк О.О. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. Н. Є. Жуковського «Харьк. авиац. ін-т», 2011. – 128 с.

4. Вартанян, В. М. Прогностическое обеспечение научно-исследовательской работы магистра [Текст]: учебное пособие / В. М. Вартанян, Ю. А. Романенков. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авиац. ін-т», 2016. – 70 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

2. Бірта Г.О. «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] : навч. посіб./Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу – К.: Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

3. «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] : конспект лекцій / Н.Г. Ушакова, Л.О. Мельнік ; Харк. держ. ун-т харч. та торг. –Х. : ХДУХТ, 2010. – 89 с.

4. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2016. – 151 с.

Допоміжна

5. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.

6. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов ; Харк. нац. аграр. ун-т. ім.. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.

15. Інформаційні ресурси

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1382613528661298> Закон України «Про вищу освіту»